महासचिवांचा अहवाल

१ एप्रिल २०२० ते ३१ मार्च २०२१

प्रिय मित्रा हो □दरवर्षी नवनवीन उपलब्धी घेउन आणि त्या आनंदाने शेअर करणारा मी□यावर्षीचा अहवाल आपल्यासमोर सादर करताना महासचिव या नात्याने कामालीचा अस्वस्थ आणि हळवा झालो आहे. कारण यावर्षी कोरोना ने घातलेले थैमान हे होय. ज्यामुळे आपला देश आणि राज्य लॉकडाउन झाले व त्याला जोडुन नैसर्गिक आपत्तीचे संकट□आपणा सर्वांसाठीच हे एक मोठे आव्हाहन होते कारण या काळाच्या प्रवाहात आपण सारेच एकमेकांचे सोबती आहोत □सर्वांची दुःख वेगवेगळी आहेत□संवेदना वेगळया आहेत. आणि त्या आपण अनुभवल्या व झेलल्या आहेत.त्याचे काय परिणाम झालेत याची आपणास कल्पना आहे परंतु या संवेदनांच्या गर्दीत जेव्हा मी माझ्या अंध बांधवांना शोधतो आहे तेव्हा वरवर शांत दिसणा□या समुद्राप्रमाणे मी शांत आहे. कारण रेल्वे बंद□धंदा बंद□भिक्षा मागणे □बंद अगदी सारे काही बंद...... निरव शांत असलेल्या रस्त्यांवर ऐकु येत होते फक्त पोलिसांचे सायरन आणि कोरोना रूग्णांना घेउन जाणा-या व्हॅव ... व्हॅव करणा-या रूग्ण वाहीकांचे आवाज आणि यातुन मला खुनावत होत्या दृष्टीहीन बांधवांच्या समस्या□काही मदत मिळेल का किराणा वैगेरे मिळेल का□या आशयाचे फोन□यावेळी ख□या अर्थाने संत ज्ञानेश्वर यांनी लिहीलेल्या अभंगाची आठवण झाली ज्यात त्यांनी लिहीले आहे □कवनाचे मायबाप कवनाचे गणगोत्रा मृगजळवंत जाईल लया ....□

असो□मागील वर्षाच्या तुलनेत या वर्षी कोविडजन्य परिस्थितीत कमी उपक्रम राबवले मात्रा ते दृष्टीहीन बांधवांकरिता दिलासा देणारे होते एवढे मात्रा खरे □

१. **किराणा वाटप** ः आपला देश लॉकडाउन असल्याने संबंध देशात संचार बंदी लागु होती त्यामुळे वाहने ही येजा करण्याकरिता उपलब्ध नव्हती पर्यायाने हातावर पोट असणा□या व्यक्तींच्या हाल अपेष्टा काय असतील हे वर्णन न केलेले बरे अशा परिस्थितीत दृष्टीहीन व्यक्ती रेल्वे□एस टी स्टॅंड व टपरी च्या माध्यमातुन आपल्या कुटुंबाचा चरितार्थ चालवत असे मात्रा या अशा कठीण परिस्थितीत व्यवसाय ठप्प झाल्याने त्यांच्यावर उपासमारीची वेळ आली. अशा परिस्थितीत मला सांगायला अभिमान वाटतो की कोविड काळात अंध व्यक्तींना किराणा देउन त्यांची उपाासमार होउ नये याकरिता आमच्या पदाधिकारी व कमिटी डायरेक्टर यांनी सुरूवातीला स्वतःच्या खिशातुन मदत करून समाजापुढे आदर्श निर्माण केला त्याला असे म्हणता येईल चॅरिटी बिगीन होम.

संस्था आली आपल्या दारी या संकल्पनेतुन दि.२२.२३ व २४ एप्रिल २०२० रोजी नाशिक मालेगाव व अ.नगर येथील १८० दृष्टीहीन व्यक्तींना महिना भर पुरेल एवढे रेशन घरपोच दिले . ज्यामध्ये १० कि गहु ५□कि तांदुळ□२ कि साखर □चहा पत्ती□तुरडाळ□पोहे□तेल पिशवी□मीठ□शेंगदाणे□मटकी□मिरची□मसाला□हळद□कोलगेट ते भाजीपाला पर्यंत असा परिपुर्ण किराणा दिल्याने अंध व्यक्ती समाधानी असल्याचे जाणवत होते.सदर उपक्रम राबवताना आर्थिक खर्च मोठया प्रमाणात होता परंतु मोठा असलेला खर्च सहजपणे झेपवणे शक्य झाले ज्यामधे काही व्यक्तींचा नाम उल्लेख करणे गरजेचे वाटते ज्यामध्ये लायन्स क्लब कॉर्पोरेट चे अध्यक्ष राजु व्यास□उदयोजक निलेश बोरा□फिरोदिया ग्रुप□तत्कालिन म न पा स्थायी अध्यक्ष गणेश गिते काही डॉ.मंडळी व संस्थेचे कमीटी सदस्य केवळ यांच्या मदतीमुळेच एवढया मेठया खर्चाचा डोंगर पार करणे शक्य झाले असे म्हटले तर वावगे होणार नाही. या उपक्रमाच्या यशस्वीतेकरिता अध्यक्ष अरूण भारस्कर□मानद अध्यक्ष विजय घाटगे□डॉ.विश्वासराव गायकवाड व अनिल जैन यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

२. **कोविड ब्रेल पुस्तक प्रकाशन सोहळा संपन्न** ः कोविड ही एक वैश्विक महामारी असुन या आजाराने जगात मृत्युचे जणुकाही तांडवच माजवले कारण हा आजार कामालीचा भयावह आहे या आजाराची माहिती डोळस व्यक्तींना वृत्तपत्रा अथवा नेट च्या माध्यमातून मिळत होती मात्रा दृष्टीहीन व्यक्तींना हा आजार नेमका काय आहे□त्याची कारणे काय□झाल्यास कशी काळाजी घ्यावी□व होऊ नये म्हणुन काय खबरदारी घ्यावी□असा आशय असलेले पुस्तक ब्रेल लिपीत छापण्यात आले व या पुस्तकाच्या १५०० प्रति छापुन दृष्टीहीन व्यक्तींना प्रकाशना नंतर देण्यात आल्या या पुस्तकाचे प्रकाशन कोविड नियमांचे पालन करून नाशिकचे

पालक मंत्री मा.छागनराव भुजबळ व ए.बी.पी माझा चे मुख्य संपादक मा.राजीव खांडेकर यांच्या प्रमुख उपस्थितीत ३० जुन २०२० रोजी नाशिक येथील भुजबळ फार्म हाऊस येथे ऑनलाईन पध्दतीने पुस्तक प्रकाशन करण्यात आले. १५०० प्रतिं करिता अंदाजे १□२५□००० □एक लाख पंचवीस हजार □एवढा खर्च अपेक्षित होता मात्रा लायन्स क्लब ऑफ गणेशखिंड पुणे□रोटरी क्लब ऑफ निगडी पुणे व □रोटरी क्लब ऑफ बॉम्बे क्वीन सिटी यांचे आर्थिक सहकार्य मिळाल्यानेच केवळ हे ब्रेल लिपीतील पुस्तक महाराष्ट्रातील अंध बांधवांपर्यंत पोहविणे संस्थेस शक्य झाले.या पुस्तकाचे आणखी एक वैशिष्टय म्हणजे महाराष्ट्र राज्यातील सर्व जिल्हा रूग्णालयांचे फोन नं व प्रत्येक जिल्हयातील किमान एका चॅरिटेबल रूग्णालयाचे नंबर व महात्मा फुले योजनेचीही माहिती दिल्याने रूग्नाला योग्य पध्दतीने उपचार घेता येतील. या प्रस्तक प्रकाशन सोहळयास मा.भुजबळ साहेबांनी आपल्या मनोगतात हे पुस्तक अतिशय परिपुर्ण असुन याची आवृत्ती हिंदी भाषेतही काढल्यास देशातील इतर दृष्टीहीन व्यक्तींना त्याचा फायदा होईल असा विश्वास व्यक्त केला. तर मा.राजीव खांडेकर यांनी आपल्या मनोगतात बोलतांना संस्थेचे कार्य मी जवळुन बघितले असुन संस्थेचे अध्यक्ष अरूण भारस्कर प्रसंगावधान ठेऊन दृष्टीहीनांकरिता योग्य उपक्रम राबवितात असेच स्तुत्य उपक्रम राबवावेत अशा भावना व्यक्त केल्या. त्याकरिता निश्चितच सामाजचे पाठबळही मिळेल अशी आशा त्यांनी यावेळी व्यक्त केली. हा कार्यक्रम ऑनलाईन असल्याने मुंबई पुण्यातील संस्थेचे अनेक हितचिंतक मोठया प्रमाणात उपस्थित होते ज्यामध्ये संस्थेचे हितचिंतक दवारकानाथ जालन□ रोटरी क्लब ऑफ निगडी चे अध्यक्ष विजय काळभोर□बॉम्बे ग्रीन सिटी चे अध्यक्ष गिरीष अग्रवाल□पुजा इंडस्ट्रि चे कुलकर्णी व लायन्स चे विजय भंडारी उपस्थित होते. या उपक्रमाच्या यशस्वीतेकरिता अध्यक्ष अरूण भारस्कर संचालक भगवान पवार व कोषाध्यक्ष सौ.विजया दवे यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

३.	**संस्थेचा वर्धापन दिन उत्साहात संपन्न** ः संस्थेने या वर्षी १४ व्या वर्षात पदार्पण केले. जणु काही १४ वर्षाचे एक तपच पुर्ण केले असे म्हटल्यास वावगे ठरणार नाही कारण मागे वळुन बघितल्यास संस्थेने आपल्या कामाचा आलेख हा नेहमीच चढता ठेवला आहे आपण संस्थेचे सारे हितचिंतक म्हणुन ख□्या अर्थाने साक्षीदार आहोत असे मला वाटते.मात्रा या वर्षी आपल्या राज्यात कोविड जन्य वातावरण असल्याने स्पर्धा अथवा मनोरंजनात्मक कार्यक्रम घेण्याऐवजी गरजु दृष्टीहीन व्यक्तींना त्यांची उपासमार टाळावी या उददेशाने किराणा देउन वर्धापन दिन साध्या पध्दतीने साजरा करण्यात आला. या वर्धापन दिनाच्या निमित्ताने नाशिक शहर व परिसरातील ११० अंध व्यक्तींना रेशन वाटप करण्यात आले.मागच्या प्रमाणे याही वेळी महिनाभर पुरेल एवढे साहित्य देण्यात आले त्याकरिता अधिक्षक अभियंता मा. रणजित हांडे दिपक दरियाणी व डॉ.वालिया यांनी आर्थिक पाठबळ दिल्या मुळेच हा उपक्रम संस्थेला राबविणे शक्य झाले असे म्हणता येईल.मात्रा त्यांची अडचण लक्षात घेऊन मागच्या उपक्रमप्रमाणे याही वेळी किराणा घरपोचच दृष्टीहीन बांधवांपर्यंत पोहचवण्यात आला. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेकरिता मानद अध्यक्षा कल्पना पांडे□महासचिव दत्ता पाटील□कोषाध्यक्ष विजया दवे□संचालक दिनेश मुसळे□यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

४.	**ब्रेल गाईड प्रकाशन सोहळा उत्साहात संपन्न** ः ई.१० वी चे वर्ष कोणाही विद्यार्थ्याकरिता अतिशय महत्वाचे समजण्यात येते कारण ही परिक्षा शालांत बोर्ड घेत असल्याने मुळातच विद्यार्थ्यांच्या मनात भितीचे वातावरण असते कारण याच परिक्षेच्या निकालावरून विद्यार्थ्याला अपेक्षित शाखेत प्रवेश मिळन्याकरिता अधिक गुण मिळणे आवश्यक असल्याने ते आपला अभ्यास करित असतात डोळस विद्यार्थ्याकरिता २१ अपेक्षित संच नवनीत गाईड इत्यादी साधन उपलब्ध असतात मात्रा अंध विद्यार्थ्यांना केवळ ब्रेल

लिपीत केवळ कमिक पुस्तकेच उपलब्ध असल्याने इतरांप्रमाणे त्यांचीही टक्केवारी वाढावी या उददेशाने भारत पेट्रोलियमच्या सहकार्याने मराठी, हिंदी, इंग्रजी व समाजशास्त्रा या विषयांची नवनीत गाईड ब्रेल लिपीत छापण्यात आली आहेत हा गाईड संच २३ भागात असुन याची किंमत ६४०० रू. (सहा हजार चारशे) एवढी आहे. मात्रा प्रकाशनानंतर ४०० संच महाराष्ट्रातील सर्व अंध शाळांना निःशुल्क देण्यात आले या पुस्तकांमुळे विद्यार्थ्यांची गुण टक्केवारी वाढेल असा मला विश्वास वाटतो. या गाईडचा प्रकाशन सोहळा २५ ऑक्टोबर २०२० रोजी कोविडजन्य परिस्थिती असल्याने संस्थेच्या नाशिक येथील कार्यालयात अतिशय साध्या पध्दतीने कोविडचे नियम पाळुन करण्यात आला. यावेळी प्रकाशन सोहळयास माजी समाजकल्यान विभागीय आयुक्त मा. राजेंद्र कलाल भारत पेट्रोलियम नाशिकचे सेल्स प्रतिनिधी व भारत पेट्रोलियमचे झोनल प्रमुख विनित इंदुलकर ऑनलाईन पध्दतीने उपस्थित होते. यावेळी श्री. कलाल यांनी पुस्तक प्रकाशन करतेवेळी भारत पेट्रोलियम च्या वतीने हया स्तुत्य उपकमास साहय केले म्हनुन कंपनीचे कौतुक तर केलेच पण खऱ्या अर्थाने या गाईडमुळे विद्यार्थ्यांची टक्केवारी वाढेल असा विश्वास व्यक्त केला. मात्रा गाईडच्या संचाचा आकार बघुन ते छापणे संस्थेस एवढया कमी वेळात कसे शक्य झाले त्याकरिता त्यांनी सर्व कर्मचाऱ्यांना पाठीवर शाबासकीची थाप दिली . तर मा. श्री. विनीत इंदुलकर यांनी आपले मनोगत ऑनलाईन व्यक्त करताना या स्तुत्य कार्यक्रमास समक्ष उपस्थित राहु न शकल्याची खंत व्यक्त केली मात्रा भविष्यातही संस्थेने अंधांच्या हिताचे चांगले उपकम राबवल्यास भारत पेट्रोलियम सदैव सहकार्य करेल याची ग्वाही दिली. प्रकाशन सोहळयतच के. जे. मेहता शाळा व नॅब स्कुल यांच्या प्रतिनिधींनी प्रातिनिधीक स्वरूपात गाईड संचांचा स्वीकार मान्यवरांच्या हस्ते केला. उपकमाच्या यशस्वीतेकरिता भगवान पवार, महेंद्र मोरे, सुमना चांडक यांनी परिश्रम घेतले .

०१

५. **दिवाळी निमित्त फराळ वाटप संपन्न** : संस्थेच्या वतीने सालाबाजा प्रमाणे याही वर्षी धनोत्रायेदशीचे औचित्य साधुन व कोविड नियमांचे पालन करून शुकवार दि. १३ नोव्हेंबर २०२० रोजी संस्थेच्या कार्यलयात ठीक १२ वा. गरजु अंध व्यक्तींच्या घरी दिवाळी साजरी व्हावी म्हणुन रोटरी क्लब ऑफ नाशिक स्मार्ट सिटी यांच्या सहकार्याने दिवाळी फराळ वाटपाचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी १२४ अंध व्यक्तींना १ कि. च्या फराळाचे वाटप करण्यात आले. व संस्थेचे संचालक मा. अर्जुन मुद्रदा यांच्या पुढाकाराने ८० गरजु दृष्टीहीन बांधवांना रेमंडचे पॅट पीस व शर्ट पीस वितरीत करण्यात आले. तर वासन टोयोटा च्या सहकार्याने महिलांना साडया देण्यात आल्या. तर रोटरी क्लब च्या अध्यक्षा अर्पना मारवार यांनी अंध बांधवांना जनजागृती व्हावी म्हनुन ब्रेल लिपीतील कोविड पुस्तकही भेट म्हणुन देण्यात आले. आरंभी दिवाळी सण असल्याने हळुवार मंगलमय गाण्याचे सुर कानावर येत होते, सगळीकडे आंनदाचे वातावरण, दिव्यांची माळ व आकाश कंदील आणी इंद्रधनुच्या सप्तरंगानी भरलेली रांगोळी हे कार्यक्रमाच्या सजावटीचे मुख्य आकरण ठरले. प्रमुख पाहुणे म्हणुन रोटरी क्लब च्या अर्पना मारवार तसेच हा कार्यक्रम घेण्यासाठी ज्यांनी १० वर्षापुर्वी प्रेरना दिली किंवहुना आजही त्यांची प्रेरणा डोळ्यासमोर ठेउनच हा उपक्रम सातत्याने सुरू आहे असे रोटेरीयन व उद्योजक तुषार चव्हान, लॉयन्स क्लब ऑफ नाशिक कापरेटचे माजी अध्यक्ष राजु व्यास व अन्य पदाधिकारी यांच्या हस्ते दिप प्रज्वलन करण्यात आले. दिवाळीची गाणे गाउन कार्यक्रमाला सुरूवात करण्यात आली. दिवाळी सण प्रत्येकाचा आनंदी जावा म्हणुन दिवाळी फराळ व मिठाई सोबत पुरूषांना ड्रेस, महिलांना साडी व पांढरी काठी यांचे वाटप करण्यात आले. सौ. मारवार व मानद अध्यक्ष कल्पना पांडे यांनी अंध बांधवांना दिवाळीच्या सुभेच्छा दिल्या तर तुषार चव्हान यांनी देखील या उपकमाचे मागील १० वर्षापासुन साक्षीदार असुन उपकमात सातत्य तर ठेवलेच परंतु उपर्कमाचा दर्जा वाढविला संस्था जे उपक्रम राबविते त्याचे भरभरून कौतुक केले व संस्थेचे चांगले उपक्रम नेहमीच अंधाच्या जिवनात एक चैत्यन्य निर्माण करून देतात. असे उपक्रम राबविण्यासाठी रोटरी क्लब आणि लायन्स सारख्या संस्था नेहमी त्यांना मदत करतात. लायन्स क्लब ऑफ नाशिक कापरेट चे माजी अध्यक्ष राजुभाई व्यास यांनी संस्थेच्या वतीने राबविण्यात येणा—या नेत्रादान शिबिरात लायन्स क्लब ऑफ नाशिक कापरेट आपल्या बरोबर राहील याची ग्वाही दिली व दिवाळी निमित्ताने अंध बांधवांना सुभेच्छा दिल्या. कार्यक्रमाचे सुत्रासंचालन अध्यक्ष अरूण भाररूकर यांनी केले. तर संस्थेचा परीचय महासचिव दत्ता पाटील यांनी करून दिला. पाहुण्यांचे आभारप्रदर्शन कोषाध्यक्षा विजया दवे यांनी केले

तर कार्य□माच्या यशस्वीतेकरीता स□.जयश्री अपशनकर व सचिव स□मेघा पिंपळे स□□सपना चांडक□दिनेश मुसळे यांनी विशेष परीश्रम घेतले□

६ . लुईस ब्रेल जयंती उत्साहात संपन्न ः अंधांचे दैवत ज्यांना समजण्यात येते किंबहुना आज अंध व्यक्ती डोळस व्यक्तींच्या खांदयाला खांदा लावुन समाजात ऊभे आहेत व आपणही या देशाचा एक अविभाज्य घटक असल्याचे वेळोवेळी सिध्द केले आहे हे केवळ अंधांचे दैवत स्वर्गीय लुईस ब्रेल यांच्यामुळेच आणि म्हणुन त्यांची जयंती दरवर्षी अंध क्षेत्राात काम करणा□या सामाजिक संस्था ४ जानेवारी या त्यांच्या जन्मदिनी आदरांजली देत असतात म्हणुनच मग त्याला आपली संस्था कशी अपवाद असणार . आज प्रांजल पाटील सारख्या अंध महिला कलेक्टर सारख्या पदावर काम करत आहेत तर बालाजी मंजुळे सारखी अंध व्यक्ती संधी मिळाली म्हणुन महाराष्ट्र राज्याचे अपंग आयुक्त असल्याचे आपणास माहीतच असेल ज्यांना संधी मिळाली त्यांनी त्या संधीचे ख□या अर्थाने सोनेच केले आहे हे वरील उदाहरणांवरून लक्षात येते . मात्रा ईतरही दृष्टीहीन बांधवांनी अशा व्यक्तींचा आदर्श घ्यावा त्याकरिता त्यांना व्यासपीठ उपलब्ध करून देण्याची गरज असते या निमित्ताने अंध व्यक्तीच्या सुप्त गुणांना वाव मिळण्याकरिता विविध स्पर्धाचे आयोजन करण्यात येते . म्हणुनच सोमवार दि . ४ जानेवारी २०२१ या दिवशी स्व . लुईस ब्रेल यांची ११२ वी जयंती नाशिक येथील दुर्वांकुर लॉन येथे कोविड कालवधी असल्याने केवळ वक्तृत्व स्पर्धा व प्रश्नमंजुषा सारख्या स्पर्धा आयेजित करण्यात आल्या . प्रश्नमंजुषा स्पर्धेने त्यांना सामान्य ज्ञान किती अवगत आहे किंवा आणखी आपण काय केले पाहिजे□तर वक्तृत्व स्पर्धेमुळे विद्यार्थ्याचे बोलण्याचे धाडस वाढते . या वक्तृत्व स्पर्धेत कृष्णा नाजगड याने प्रथम कमांक मिळविला तर द्रिवतीय कमांक नरेंद्र जाधव याने पटकाविला . प्रश्नमंजुषा स्पर्धा ही महाविद्यालयीन स्तरावर घेण्यात आल्याने प्रथम कमांकाचे पारितोषिक के . टी . एम . कॉलेजच्या वतीने आकाश चव्हाण याने स्विकारले तर दिव्तीय कमाकाचे बक्षिस राहुल धामणे याच्या गुपला मिळाले .

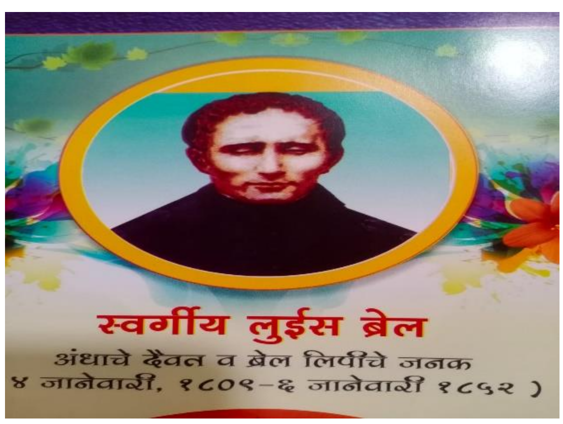

याच कार्यकमात १०९ गरजु अंध व्यक्तींना महिनभर पुरेल एवढे किराणा साहित्याचे वाटप करण्यात आले . कोविड काळात ज्या दृष्टीहीन व्यक्तींचे व्यवसाय ठप्प झाले अशा अंध व्यक्तींना कुटंब चालविण्याकरिता दिलासा देन्याचा प्रयत्न केला .

या कार्यकमास डॉ . राकेश कनोजिया□उदयोजिका संगिता शहा व लायन राजु व्यास व बाळासाहेब तिडके इ . मान्यवर उपस्थित होते . यावेळी विजय गोसावी या अंध व्यक्तीला व्यवसायकरिता स्टॉल देण्याची घोषणा लायन राजु व्यास यांनी आपल्या मनोगतातुन व्यक्त केली . तर दुर्वाकुर लॉन्स चे संचालक श्री बाळासाहेब तिडके यांनी देखील संस्थेने राबविलेल्या उपकमाची प्रशंसा केली . व जेव्हाही संस्थेस आमच्या लॉन ची गरज लागेल तेव्हा निःशुल्क उपलब्ध करून देईल अशी ग्वाही त्यांनी दिली . तर उदयोजिका संगिता शहा यांनी देखील संस्थेचे काम मी प्रथमच पाहत असुन एवढे चांगले काम बघितल्यावर त्यांनी टपरीकरिता उत्स्फुर्त आर्थिक मदतीची घोषना केली . तर डॉ . कनोजिया यांनी देखील लुईस ब्रेल यांच्या महान कार्याला उजाळा दिला तसेच त्यांनी दिलेल्या योगदानाबददल अंध व्यक्तीच काय पण समाजाच्या मनातही त्यांचे योगदान अविस्मरणीय राहील असे मनोगत व्यक्त केले .

कार्यकमाच्या यशस्वीतेकरिता अध्यक्ष अरूण भारस्कर मानद अध्यक्ष विजय घाटगे संचालिका प्रतिभा होळकर यांनी विशेष परिश्रम घेतले .

७. अंध महिलांसाठी हळदी कुंकु कार्यक्रम उत्साहात संपन्न : सालाबादाप्रमाणे याही वर्षी रथस्प्तमीचे औचित्य साधुन संस्थेच्या वतीने हळदी कुंकवाचा कार्यक्रम संस्थेच्या कार्यालयात १९ फेब्रुवारी २०२१ रोजी आयोजित करण्यात आला. खरेतर डोळस महिलांना एकत्रित येण्याकरिता अनेक व्यासपिठ असतात गल्लीत अथवा प्रभागातील अनेक मंडळ अशा कार्यक्रमांचे आयोजन करतात मात्रा अंध हा घटक त्यात उपेक्षित असतो म्हणुनच यावेळी संस्थेच्या हितचिंतक रोटरीयन सौ. आशा वेनु गोपाल यांच्या पुढाकाराने ४० अंध महिलांना हळदी कुंकवा सोबत २ कि. चा डब्बा वान म्हणुन देण्यात आला. व याच कार्यक्रमात शैला येलमामे या महिलेकरिता औषध उपचारासाठी मदत करण्यात आली. यावेळी संस्थेच्या मानद अध्यक्षा सौ. कल्पना पांडे कोषाध्यक्ष विजया दवे व संस्थेच्या अन्य पदाधिकारी महिला उपस्थित होत्या.

८. नेत्राशिबिराचे आयेजन : संस्था ही अंधांकिरता काम करते. अंधत्व निर्मुलन देखील त्याचाच एक भाग म्हणता येईल. कारण आजही ग्रामीण भागातील वाडया वस्त्यांवर अंधांबावत पुरेशी जनजागृती नाही कारण आजही अंधत्व पुर्वजन्मी केलेले पाप किंवा देवीचा कोप झाला असा समज असलेला समाजतील एक वर्ग आहे. खरे तर अ जीवसत्वाचा अभाव आपल्या कडिल वाढते दारिद्रय या व अन्य कारणांमुळे अंधत्व येते कारण आजही अनेक बालकांना अथवा व्यक्तींना पैशा अभावी योग्य ते उपचार न घेतल्यामुळे त्यांचा आजार बळावतो व कालांतराने अंधत्व येते. म्हणुन अशा ग्रामीण भागात अंधत्व निर्मुलनाकरिता व समाजजागृतीच्या उददेशाने मौजे माळेगाव तालुका त्र्यंबकेश्वर येथे शनिवार दि. ८ मार्च २०२१ रोजी तुलसी आय हॉस्पिटल नाशिक यांच्या संयुक्त विद्यामाने मोफत नेत्रा तपासणी शिविराचे आयोजन करण्यात आले होते. या नेत्राशिबिरात तुलसी आय हॉस्पिटलच्या वतीने अदयावत यंत्राणा उपलब्ध करण्यात आली होती. एकुन ७६ व्यक्तींची मोफत नेत्रा तपासणी करण्यात आली तर २२ व्यक्तींना मोती बिंदु शस्त्राकिये बाबतचे मार्गदर्शन रूग्नांना करण्यात आले. रामदास मगर हया व्यक्तीच्या तपासणी अंतर्गत रेटीना शस्त्राकियेची गरज असल्याचे आढळुन आले परंतु ही व्यक्ती अतिशय गरीब असल्याने शस्त्राकियेकरिता करिता त्यांना संस्थेने आर्थिक मदतही केली व याच कार्यक्रमात सस्थेचे अध्यक्ष अरूण भारस्कर यांनी वैयक्तिकरित्या गावातील प्राथमिक शाळेला ८ पंखे ८ टयुबलाईट व रोटरी क्लब स्मार्ट सिटी यांच्या वतीने किडा साहित्याचे वाटप आमदार श्री. हिरामण खोसकर व नाशिक जिल्हा परिषदेचे श्री. संपत सकाळे यांच्या हस्ते करण्यात आले. यावेळी श्री हिरामण खोसकर यांनी शहरात काम करणारी संस्था असली तरी खऱ्या अर्थाने जेथे कामाची गरज आहे तिथपर्यंत संस्था पोहचल्याने समाधान व्यक्त केले व ईतरही संस्थांनी हा आदर्श घेऊन आपले कार्य दुर्गम भागात पोहचुन अंधत्व निर्मुलन करावे. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेकरिता कोषाध्यक्ष विजया दवे सहसचिव सौ. मेघा पिंपळे दिनेश मुसळे व भगवान पवार यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

९. शिष्यवृत्ती वितरण सोहळा : दरवर्षी संस्थेच्या वतीने गरजु व गुणवंत अंध विदयार्थ्यांच्या शिक्षणास प्रोत्साहन मिळावे म्हणुन संस्थेच्या वतीने शिष्यवृत्ती देण्यात येते ज्यामुळे त्या रकमेचा उपयोग त्यांना त्यांच्या शिक्षणाकरीता होतो ही संस्थेची धारणा आहे म्हणुनच गेल्या १३ वर्षापासुन सदर उपक्रम संस्थेने अखंडित पणे सुरू ठेवला आहे या वर्षी शुकवार दि २० मार्च २०२१

रजी पुणे येथील पत्राकार भवन सदाशिव पेठ पुणे येथे अंध विदयार्थ्यांना प्रत्येकी १५००क्र— रू□रकमेचे शिष्यवृत्ती धनादेश वितरीत करण्यात आले□यावेळी कहिनुर ग्रुपचे संचालक कृष्णकुमार गयल लायन्स□क्लब ऑफ बॉम्बे चर्चगेटच्या अध्यक्षा अर्चना शाह□लायन्स क्लब ऑफ बॉम्बे क्वीन्स वे च्या अध्यक्षा बाप्सी दा□वाला□लायन रमाशंकर यांच्या पुढाकाराने पुण्यामध्ये या कार्य□माचे आयजन करण्यात आले हते□यावेळी कहिनुर ग्रुपचे सर्वेसर्वा कृष्णकुमार गयल रटरी क्लब अपटाउनचे अध्यक्ष प्रदीप कुलकर्णी व अधिक्षक अभियंता प्रशांत औटी व ईतर मान्यवर उपस्थित होते. यावेळी शिष्यवृत्तीचे धनादेश प्रत्येक विदयार्थ्याला मान्यवरांच्या हस्ते देंण्यात आले□

यावेळी कहिनुर गृपचे सर्वेसर्वा श्री.कृष्णकुमार गयल यांनी आपल्या मनगतातुन सर्व शिष्यवृत्ती धारक विदर्यार्थ्यांचे कतुक केले व त्यांना पुढील वाटचालीस सुभेच्छा दिल्या□हि यजना संस्थेने अखंडितपणे चालु ठेवावी□कहिनुर ग्रुप स्तुत्य उप□मांसाठी संस्थेच्या पाठीशी उभे राहिल याची ग्वाही दिली□रटरी क्लब अपटाउनचे अध्यक्ष प्रदीप कुलकर्णी यांनी आपल्या मनोगतात सांगितले की रटरी क्लब नेहमी संस्थेला सहकार्य करेल. संस्थेने चांगले उप□म सुचवावेत व सदरचा उप□म शासनाचे कणतेही अनुदान नसतांना देखील संस्था अखंडितपणे राबविते याचे कतुक देखील केले□तर अधिक्षक अभियंता औटी यांनी देखील विद्यार्थ्यांच्या पाठीवर कतुकाची थाप दिली व यशाने भरावून न जाता शिक्षणाच्या नवनवीन संधी शोधाव्यात त्याकरिता आर्थिक अडचण येणार नाही समाज सदैव गरजु व हतक□विद्यार्थ्यांच्या पाठीशी असल्याची भावना समाज प्रतिनिधी म्हणुन त्यांनी आपल्या मनगतातुन व्यक्त केली□यावेळी लायन्स क्लब च्या वतीने ६० अंध विदयार्थ्यांचा शिष्यवृत्तीचा धनादेश संस्थेला सुपुर्द केला□याच कार्यक्रमात रोटरी क्लब अपटाऊन च्या वतीने ६० ब्रेल लिपीतील कोविड १९ या पुस्तकाचे वाटप करण्यात आले. या कार्य□माच्या यशस्वीतेकरीता संस्थेचे अध्यक्ष श्री□अ□ण भारस्कर□महासचिव दत्ता पाटील □दिनेश मुसळे व रेचल शिरसाठ यांनी परीश्रम घेतले□

मागील वर्षाच्या तुलनेत २0२0 २१ या वर्षात ९ उपक्रम रावबले हे ईतर वर्षाच्या तुलनेत कमी आहेत याची मला जाणीव आहे.या वर्षात आलेली अस्मानी संकटे आपण टाळु शकत नाही. खरे तर आपल्या संस्थेच्या कामाचा आलेख हा नेहमीच चढता राहीला आहे. याचे आपण काही वर्षापासुन सर्वच साक्षीदार आहात मात्रा आयुष्यात चढ उतार हे नेहमीच येतात त्याला आपण धैर्याने सामोरे जाणे महत्वाचे आहे.खडतर वाटा पार केल्या तर आपला प्रवास सुखकर होतो.व आपण निश्चित केलेल्या ध्येया पर्यंत पोहोचतो हे आपणास ठाऊक आहे. सोहनलाल व्दीवेदी या कवीने म्हटले आहे की □लहरों से डरकर नौका पार नही होती कोशिश करनें वालों की कभी हार नहीं होती □अर्थात आपल्यासारखे हितचिंतक मदतीच्या रूपाने कठीण समयी मदतीचा मला हात देतात त्यामुळेच हिंमत हारण्याचा प्रश्नच नाही या कठीण काळातही मला त्यांचे सहकार्य सदैव लाभले. उल्लेख करायचा झाल्यास त्यामध्ये मा.श्री.उल्हास देवाडवार□मा.श्री.कृष्णकुमार गोयल□मा.श्री.नरेंद्र फिरोदिया□मा.श्री.केशव वरखेडकर□कोटक महिंद्रा बॅक□सियाराम गृप□भारत पेट्रोलियम□रोटरी क्लब लायन्स□सारख्या आंतरराष्ट्रीय सेवाभावी संस्था व काही राष्ट्रीय बॅका अशा सर्व ज्ञात अज्ञात व्यक्तिंचा आणि संस्थांचा मी मनापासुन ऋणी आहे. काही व्यक्ती वडील भावासारख्या पाठीशी उभ्या राहिल्या व मला हे काम करण्याचे वळ दिले त्यांच्यासाठी मला आवर्जुन म्हणावेसे वाटते

□आभाराचे शब्द कशाला □

उगा फुलांचे हार कशाला □

ह्दयात असु द्या स्थान आम्हाला □

अशा घराला दार कशाला □

अशा घराला दार कशाला □□

महासचिव

दत्तात्राय शंकर पाटील